

HAAGSE SPIEGEL KARPERS

Karpervissers zijn niet alleen gek op grote en zware vissen, maar zien ook graag een mooie mix van schub- en spiegelkarper in hun landingsnet. Zeker die laatste soort komt echter niet vanzelf in het water terecht, daar is beleid voor nodig. Bij de 's-Gravenhaagse Hengelsport Vereniging hebben ze dit bijzonder goed op poten staan.

TEKST: GERT-JAN BUIJS > BEELD: JURI FROGER EN TON VAN DER SPIEGEL

FOTO: WILLEM ROMEIJN

Waar de (spiegel)karper bij veel sportvissers bijzonder tot de verbeelding spreekt, staan waterbeheerders niet altijd even enthousiast tegenover *Cyprinus carpio*. De vis zou het water troebel maken en daardoor een negatieve invloed hebben op de waterkwaliteit. Om spiegelkarpers uit te kunnen zetten is het dus noodzakelijk om waterbeheerders

te overtuigen dat dit op een verantwoorde manier kan. De 's-Gravenhaagse Hengelsport Vereniging (GHV) heeft dit voor elkaar weten te krijgen.

4% SPIEGELKARPER

De GHV telt ruim 16.000 leden en pacht vele duizenden hectare viswater, variërend van Haags stadswater tot boezem- en polderwater in een groot deel van Zuid-Holland

en zelfs in de provincie Utrecht. "In die wateren zwom een vrij klein en verouderd karperbestand. Daarbij bedroeg het aandeel spiegelkarper op het totale bestand nog maar 4 procent in 2005", zegt Juri Froger (33). Samen met zijn broer Erik coördineert hij de spiegelkarperprojecten van de GHV die in datzelfde jaar van start gingen. "Anno 2016 is de verhouding spiegel-schub een op drie."

NAAR DRAAGKRACHT

Dat is niet het resultaat van massale karperuitzettingen – een praktijk die in de jaren zeventig en tachtig voorkwam. "We zetten vis uit naar de draagkracht van het water. In polderwateren met een goede ruisvoorn- en snoekstand en een mooie begroeiing hebben we er bewust voor gezorgd dat we een niet te groot karperbestand kregen", zegt GHV-voorzitter Ton van der

Spiegel (66). "Zo dateert de laatste grote uitzetting van 2009. Sindsdien doen we alleen nog kleinschalige onderhoudsuitzettingen om natuurlijke sterfte te compenseren", vult Froger aan.

EYEOPENER EN OPEN DEUR

Van der Spiegel is bioloog en heeft jarenlang gewerkt als hoofd advisering bij de Organisatie ter Verbetering van de Binnenvisserij (die

later is opgegaan in Sportvisserij Nederland). Hij was daarom goed op de hoogte van discussies over de mate waarin je het beste karper kunt uitzetten. "Een uitzetting mag bijvoorbeeld nooit ten koste gaan van andere vissoorten in datzelfde water", doceert hij. "Dat je niet te veel vissen moet uitzetten, is nu een open deur. Maar destijds was het voor veel mensen echt een eye-opener." >>

Juri Froger met een terugvangst van een uitgezette spiegelkarper.

Koen Mathot, Hoogheemraadschap Rijnland.

>> 'PRETTIGE SAMENWERKING'

Koen Mathot is bij Hoogheemraadschap Rijnland verantwoordelijk voor beleid en planontwikkeling en roemt de prettige samenwerking met de 's-Gravenhaagse Hengelsport Vereniging. "In principe kunnen hengelsportverenigingen vis uitzetten wat ze willen. Dat kunnen wij niet controleren. Het kenmerkt onze goede relatie dat de GHV naar ons toekomt, want wij willen graag weten wat er aan vis in het water zit. Dan is het ideaal dat je samen optrekt. Bovendien is het fijn dat we de spiegelkarpers goed kunnen volgen, want we weten maar heel weinig over hoe vissen zich verplaatsen."

Mathot is ook bijzonder te spreken over de contacten met sportvissers in de Visstandbeheercommissies. "We spreken elkaar dus sowieso al vaker. Soms kunnen we dan ook wensen van de sportvisserij meenemen als we grote werkzaamheden verrichten. Bijvoorbeeld wat grondwerk voor een steigertje als we met het talud bezig zijn. En we hebben ook een potje voor waterrecreatie, waar we soms iets mee kunnen. Want met hun monitoring zijn de leden van de GHV ook de ogen en oren aan het water van het waterschap."

UITGEBREID OVERLEG

Bij elke uitzetting overlegt de GHV uitgebreid met de betrokken waterschappen; de Hoogheemraadschappen Delfland en Rijnland. Van der Spiegel: "Waterschappen zijn gebonden aan de Europese Kaderrichtlijn Water en hebben het uitzetten van karper niet als vanzelfsprekend in hun DNA zitten. Dus als wij vis willen uitzetten, bespreken wij dat met ze. Bij Delfland moeten we onze uitzetplannen goed onderbouwen. Bij Rijnland willen ze de uitzettingen goed evalueren. Maar met beide partners werken we prima samen."

GEEN NEGATIEVE INVLOED

Froger en Van der Spiegel zijn ervan overtuigd dat de spiegelkarperuitzettingen van de GHV geen enkele negatieve invloed hebben gehad op de waterkwaliteit of de groei van waterplanten. Froger: "Op de polders na zijn het hele grote en gevarieerde watersystemen. Van diepe havens en kanalen tot ondiepe stadswateren, parken en poldersloten; overal zien we de waterkwaliteit, helderheid en groei van waterplanten toenemen. Dit laatste soms zelfs zodanig dat je daar als sportvisser ook niet direct blij van wordt."

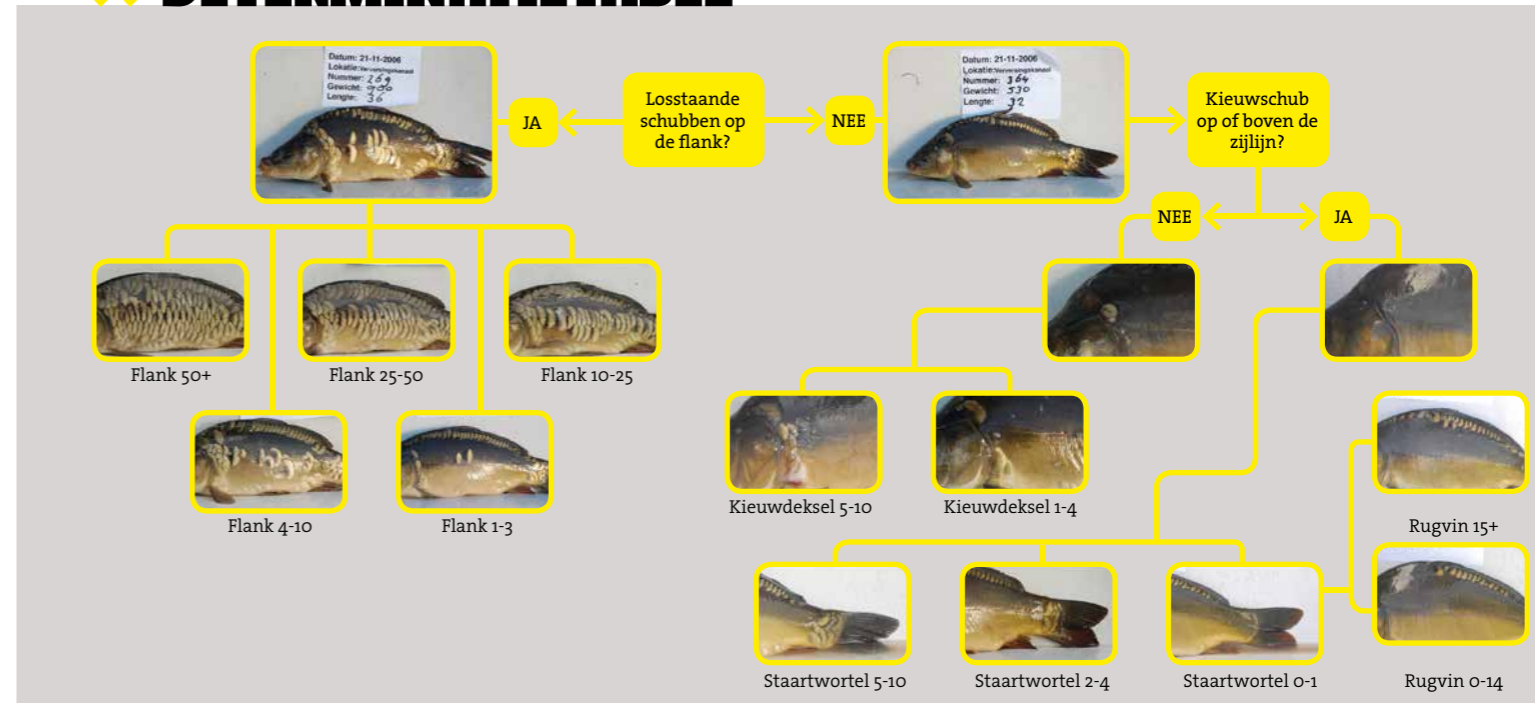
WEINIG 'DOORSTROMING'

Bovendien zijn de uitgezette vissen doorgaans aardig honkvast. "Spiegelkarpers kunnen vanwege hun unieke en herkenbare schubbenpatroon uitstekend worden gevolgd. "We hebben vissen uitgezet op grote boezemwateren, waar de karper helemaal naar Maassluis of Rotterdam kan zwemmen", zegt Van der Spiegel. "Door monitoring weten we dat een groot deel van de vissen in en rondom Den Haag blijft hangen. Sommige karpers zwemmen het hele Westland door, maar in het grootste deel van ons viswater is er zogezegd weinig 'doorstroming'."

TREND IN MIGRATIES

Daarbij signaleert Froger wel een trend in het gedrag van de vissen

>> DETERMINATIETABEL

99 AANMELDINGEN, 31 VERSCHILLENDE AANMELDERS, 74 MATCHES IN 2015

naarmate ze groter worden. "Vissen die zijn uitgezet in parkwateren, blijven daar doorgaans eerst een hele tijd hangen. Later komen we die karpers wel eens tegen in de boezemwateren, kanalen en havens die met de parkwateren in verbinding staan. Misschien zijn grote karpers meer solitair en zwemmen ze daarom het grote water op, maar ik heb het vermoeden dat het voedselaanbod daar simpelweg groter is. Maar de vissen doen het ontzettend goed. Er zijn exemplaren bij die 5 kilo in een jaar zijn gegroeid."

INDIVIDUELE MONITORING

Dat kan Froger met stelligheid zeggen aan de hand van monitoring met gegevens die karpervissers van hun vangsten aanleveren. "Vanaf 2006 fotograferen we beide flanken van alle vissen die we uitzetten. Al die plankfoto's sturen we via Facebook naar de leden zodat ze hun eigen vangsten daarmee kunnen vergelijken. Ook hebben we een determinatietabel ge-

maakt zodat vissen op basis van het beschubbingspatroon kunnen worden gecategoriseerd. Heeft de vis losstaande schubben op de flank? Of is hij bijna kaal? Zo kom je stapsgewijs vanzelf uit bij de juiste vis."

WELKOME AANVULLING

"De spiegelkarperprojecten worden dan ook breed gedragen onder de leden", constateert Van der Spiegel tevreden. "Karper spreekt natuurlijk ook een grote groep sportvissers aan, met name de jongere generaties." Maar de GHV-voorzitter is ook vanwege een andere reden blij met de karperuitzettingen. "De visstand loopt terug. De hoeveelheid fosfaten in het water is drastisch verminderd, waardoor de biomassa kleiner wordt en er dus minder voedsel voor vis beschikbaar is. Tel daarbij op dat aalscholvers veel witvis wegvreten en je weet waarom er minder vis zit. Dan is het een geluk dat we die karpers nog hebben om op te vissen."

Ton van der Spiegel, voorzitter van de 's-Gravenhaagse Hengelsport Vereniging.